

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

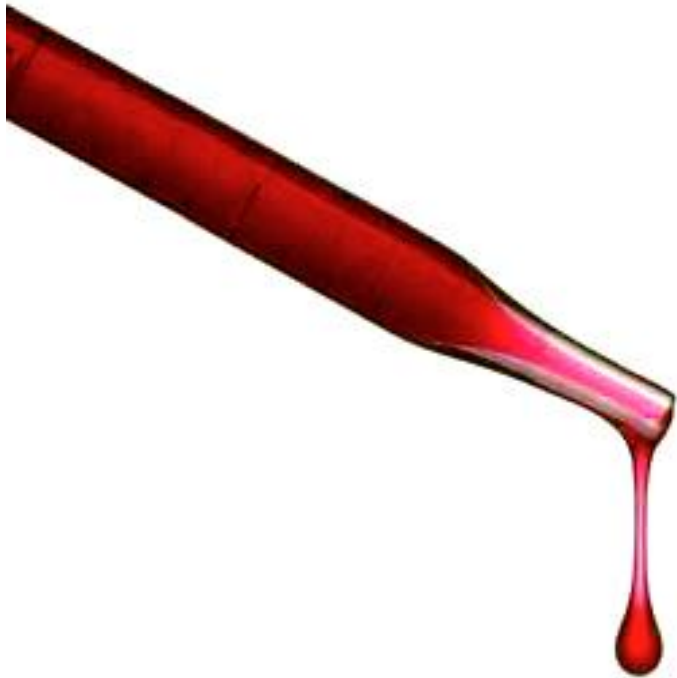
TECHNIKA ODBĚRU KRVE

“Tento výukový materiál vznikl za přispění Evropské unie, státního rozpočtu ČR a Středočeského kraje”

Bc. Hrušková Jindřiška – duben 2009

Odběr krve

KREV

= nejčastěji
vyšetřovaný
biologický
materiál

Charakteristika odběrů krve

- Laboratoř vyšetřuje:
  - plnou krev, plazmu nebo sérum
- Odebíráme krev:
  - Dle srážení
    - Srážlivou = do zkumavky bez přídavku protisrážlivého prostředku
    - Nesrážlivou = do zkumavky s protisrážlivým prostředkem
  - Dle místa odběru
    - Krev arteriální, venózní, kapilární

Zásady odběrů krve

- Dle požadavků laboratoře
- Většinou ráno, pacient nalačno
- Do předem řádně označených nádob
  - Jméno, příjmení klienta, rodné číslo, číslo pojišťovny, datum a druh odběru, kód oddělení, pokoj, lůžko
- Ke každému odběru – řádně vyplněná žádanka
  - + jméno lékaře, ev. pokyny – STATIM, popř. léky (ATB)
- Dodržet požadavky na transport
  - Způsob, čas
- Evidovat výsledky
  - Zakládat do dokumentace klienta
- Dodržovat zásady BOZP

Hlavní zásady BOZP při odběru krve

1. Krev je nutno považovat za infekční materiál
2. Používat ochranné rukavice
  - měnit ke každému pacientovi

Hlavní zásady BOZP při odběru krve

3. Důkladně si mýt ruce

- před i po odběru
- vždy po odložení rukavic
- ihned po znečištění krví
+ dezinfekce (HDR)

4. Zabránit kontaminaci vnějších částí odběrových nádob

Způsob odběru krve

- Dnes se používají tzv. mikrometody
  - z malého množství vzorku lze provést řadu vyšetření
- Moderní způsob odběru
  - = uzavřený vakuový bezkontaktní způsob
- Odběrová stříkačka:
  - = sběrná zkumavka = odpadá manipulace s odebranou krví – snižuje se riziko kontaminace pracovníka krví
  - již od výrobce je sterilní a obsahuje potřebné množství činidla
  - pacientovi odebíráme opravdu jen nutné množství krve
  - např. systém S-Monovette

Odběrový systém S-Monovette

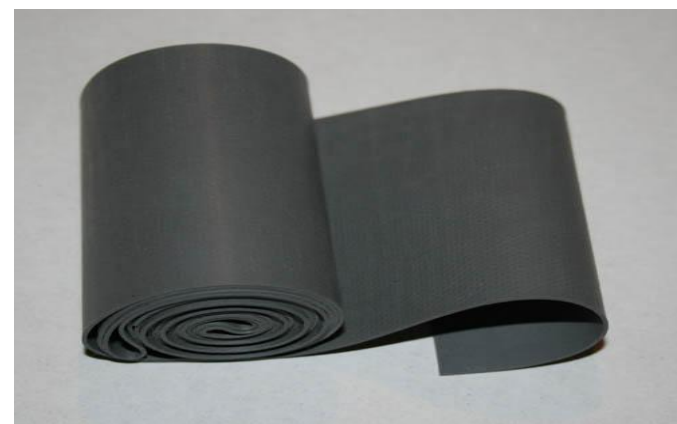
Pomůcky k odběru krve I.

- Označené odběrové nádoby (stříkačky, kepy)
- Odběrové jehly širšího průsvitu, kopíčka
- Podložka pod paži (buničitá vata)
- Dezinfekce na kůži ve spreji
- Buničinové čtverečky

Pomůcky k odběru krve II.

- Škrtidlo (turniket, Esmarch)

- Sterilní tampóny
- Náplast

Pomůcky k odběru krve III.

- Ochranné rukavice
- Emitní miska
- Kontejner na jehly

Postup odběru krve I.

---

1. Kontrola ordinace
2. Vyplnění žádanek a označení zkumavek
3. Příprava pomůcek
4. Umytí rukou
5. Identifikace klienta
6. Podání informací klientovi o výkonu
7. Získání informací od klienta (omdlívá,...?)
8. Obléknutí rukavic
9. Výběr místa vpichu – úprava polohy klienta
10. Podložení končetiny podložkou

Postup odběru krve II.

---

11. Odběr krve venózní

- poloha vsedě, ev.vleže
- dezinfekce místa vpichu – další palpce žíly již NE!
- ev. zaškrcení končetiny (není vhodné) – vždy max.1 min.!
- punkce žíly
- uvolnění škrtidla
- aspirace krve (pístový nebo vakuový odběr – viz dále)
- odpojení stříkačky – jehla zůstává v žíle!!
- odstranění jehly – odhodit ihned do kontejneru na jehly
- přiložení sterilního tamponu na vpich
- komprese žíly 1- 2min. (bez ohnutí v lokti!)
- přelepení

Odběr s novým krytem jehly

Pístový odběr

- Spojení odběrové jehly a zkumavky a zavedení jehly do žíly
- Aspirace krve
- Odpojení zkumavky, dotažení a odlomení pístu

Odběr vakuem

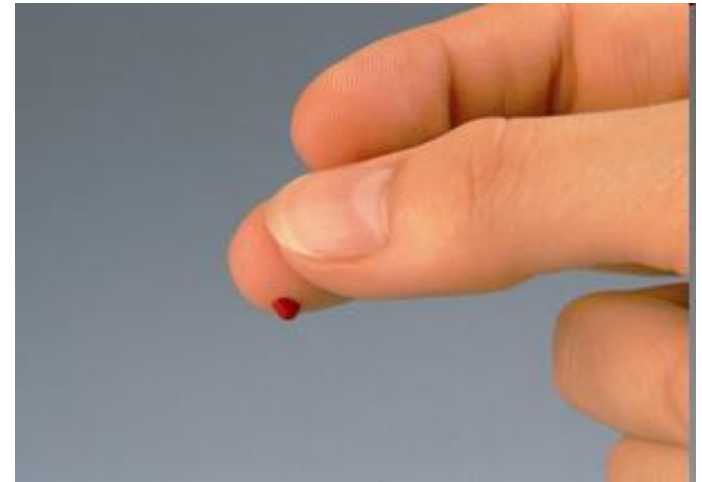
- Vytažení a odlomení pístu zkumavky
- Zavedení samotné odběrové jehly do žíly
- Připojení evakuované zkumavky a nasávání krve

Postup odběru krve III.

12. Odběr krve kapilární

- z bříška prstů HK, z ušního lalůčku, u malých dětí z paty
- dezinfekce místa vpichu
- vpich kopíčkem nebo jehlou
- setřít první kapku
- odběr do kepu nebo kapiláry
- na vpich tampon, čtvereček

Postup odběru krve IV.

---

13. Odběr krve arteriální

- provádí lékař
- sestra připravuje pomůcky, asistuje u výkonu

= jako odběr venózní

- + komprese místa vpichu,
- + opakovaná kontrola krvácení
- + ev. přiložení ledu

Postup odběru krve V.

---

14. Kontrola odebraných vzorků a žádanek
  - vzorky po odběru promíchat, netřepat!
15. Úklid a dezinfekce pomůcek
16. Hygienická dezinfekce rukou
17. Záznam o provedení odběru v dokumentaci klienta + podpis sestry
18. Zajištění transportu materiálu do laboratoře
19. Sledování a archivování výsledků

Chyby při odběru krve I.

- Chyby při přípravě klienta
  - Nebyl nalačno, nevhodná doba odběru, je po nadměrné fyzické zátěži, je dehydratován
- Chyby způsobené nesprávným zaškrcením končetiny
  - Dlouhodobé zaškrcení končetiny při odběru, cvičení končetinou

Chyby při odběru krve II.

- Chyby vedoucí k hemolýze vzorku
  - Nešetrné třepání či transport vzorku
  - Příliš úzký průsvit jehly
  - Vystavení vzorku chladu nebo tepla
  - Znečištění jehly dezinfekčním prostředkem
  - Pozdní dodání do laboratoře
- Záměna zkumavek
- Nesterilní odběr

Děkuji za pozornost!

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Použité zdroje:

<http://nd.blog.cz/d/denikgebymarusky.blog.cz/obrazky/41542332.jpg>

- http://www.dina-hitex.com/ilustrace/vyrobek_403.jpg
- http://www.osel.cz/popisky/122/s_1225845103.jpg
- http://www.shopamedik.cz/inshop/catalogue/products/pictures/Teruglove_rukavice.jpg
- <http://obchod.sarstedt.cz/www/obrazky/velke/85.1160.jpg>
- <http://obchod.sarstedt.cz/www/obrazky/velke/03.1397.jpg>
- <http://obchod.sarstedt.cz/www/obrazky/velke/04.1901.jpg>
- <http://obchod.sarstedt.cz/www/obrazky/velke/06.1690.001.jpg>
- http://www.shopamedik.cz/inshop/catalogue/products/pictures/Cutasept_F_250ml.gif
- <http://www.shopamedik.cz/inshop/catalogue/products/pictures/Sn%C3%ADmek%20080.jpg>
- <http://www.internetshopping.cz/users/intergos/PICT0134.JPG>
- http://forum.czechmed.cz/files/3M_naplast1.jpg
- <http://www.sarstedt.com/product-pics/111/18.jpg>
- <http://www.sarstedt.com/product-pics/117/3.jpg>
- <http://www.sarstedt.com/product-pics/111>
- http://www.roche-diagnostics.cz/produkty/primarnipece/img/obr_5.jpg